

تۆرك يوردى

ناشرى : تۆرك يوردى

مديرى : محمد امين

۲۲ اغستوس ۱۳۲۹

۲ جلد

①

۲

صاف ۲۳

74

دوشندیر یوردی ، امیددن زیاده بآسلره سوق ایدیوردی . آنکچون هر کس متحیره .
بو بؤک . کوچوک نه یا ییلمق لازم کله جگنی کسیدیرمه یور . ایکی اوچ دوست بر بره
کله یی . یا خود امنیت ایتدیکلری بر کیمسه به تصادف ایتدیلمی همان برنجی فرصت ایله
بو مسئله موضوع بحث اولیور .

صلیم ثابت

یتیمی

طبرعات

• دیلیجز •

« باقو » ده چیقان « اقبال » رفیقمرک صوک کلن نسخه لرندن برنده دیلیجزه
داثر شایان دقت بر مقاله کوردک . « ناری » نام مستعاریه امضالان او مقاله نك
بعض قسملری عیناً آشاغی به آلیورز :

« جوق وقتدنبری مباحثه مجمللرندمه مهم یرلر طوتان مسئله لرده بری ده قفق زده
دیل مسئله - یدی .

« آانی ایل بوندن اولدی . دیل مسئله - سی ایچون غزته لر چارپشدی . او وقت
آکلاشیلدی که خلقک بو خصوصده فکری بر دگلدی . بر قسم . آذربایجان تورکلی
ایچون آذربایجان دیلی قبول ایدیلسه سسدر دییر . دیگر بر قسم ده خایر آذربایجان
تورکجه - سی اکسیکدر . عثمانلی جهتی کرک قبول ایدمک . جوانی و بربردی .
« سوکزه بوده تورک عالمده کی اوژکه مسئله لر کی اختلاف جرگه سته چکیلدی .
معلقده قالدی .

« بلی . هر حالده بر دیل لازمدر . اما بو دیل آذربایجان دیلنک ترتیب و تنظیم اولنان
قسمی . یوقسه عثمانلیجه می اولقی کرک ؟ بو سؤاله اطرافلی جواب و بره بیلمک ایچین
بزده دیل ایمدیکی حالده نه کی ایشلر گوره جکدر . اوکا باقلم .

« بزه او دیل لازمدر که شهر ایله . کندیلره بلکلری . موقعلری . چالشمه نك
یولی . ایچون گری قالدیلری . ترقی ایچون نه جورده (یوله) آدیملر آنمق لازم
کله ییگی او گره تسون . جسارت مدنیلری . اتفاق و معاونت حسلری . اخلاقلری دوزمه تسون .
« بو آنجق بزم لغتلرمن . بزم ترکیبلرمن . بزم چله لرمنله ممکن اوله بیلور .
« کلمک عثمانلی دیلنه :

« بودیل عجیب برهالدر ! دینه بیلر که نازک . سلیس . ذوق اوشایان لطیفلیکی .
گوزلاکی قدر دار بر محیطه خاص اولمده تنکدر .

« اما اونازک دیل . که بز غزته لرده اوقویوروز . بر جوقلریمزک خوشنه کلیر . عموم
دانیشه بیلمز . هر کس آکلامنی باجارس . واستانبوله . بلکه استانبول ایچنده محدود
برنیچه فامیلیا وادیلره ذوق السهیک احسان ایتمش اولدینی نعتلردندر .

«بومحدود عائله نك، بیزانس بورژواکرینك نزاكتنى اوقشایان، تعیشلرینه، معاشرتلرینه حقیقه یاراشان، اولرجه ادبی دیل دینلن فارس، عرب کلمه لرینك کومه سی، اجنبی جمله و ترکیبلرینك جرگه لری استانبولك چولنده یشایان لری دلخون ایدیر: «کنج قلملر» کبی نیجه دانه ژورناللار، غزته لر یاغیش کبی شکایت اودی یاغدی ریر، قیامت قوپاریر. «بیزانك کیفته تابع، ذوق اسیری محررلر بوکورولتیلره آری ویزلیتسی قدر اهمیت ویرمیر؛ ینه اوز عالمنده اوز آهسته مشیتله کشت وکنذار ایدیرسه ده کیچ، تیز اولنرک بوکورلتیدن متأثر اولنه جتی شبهه سزد.

«صبح، بریسی کون عثمانلی دیلنك مستبد تاجدارلری شبهه سز سقوط ایده جک؛ یرینه هرکسك مستفید اوله جتی بر دیل طرفدارلری حکمدارلقلریخی اعلان ایله جگدر. «عثمانیلرک بیله اهمیت ویرمدیگی، نفرتلر، شکایتلره یاد ایتدیگی، موقی منزلزل بر دیلی بز نیچون قبول ایدلم؟ نیچون تازه دن برقرارانله دوچار اولم؟

«هایدی قبول ایتدیک. بیوک برحکومتک مکتبلری، معلملری، دیوانه خانلری ایله یابه بیلمدیگی، خلقنی استفاده ایتدیرمگی باجاردینی بر دیل بو اوچلردن محروم اولان آذربایجان اولکالرینه نیجه یاییلاجق؟ نه جورده فائده ویره بیله جک؟..»

«ناری» افندی نك مقاله سنه، «اقبال» کندى طرفدن اوزونجه بر مطالعه علاوه ایدرک، دیل مسأله سنده، خلقك آکلاماسی مقصدیندن ده اول ملیت خصوصنك کوزه دیله سی لازم کلدیکنی اثباته چالیشیور:

«هر حالده دیل مسئله سنده «اقبال» ایلری سوره جگی وسورمك ایستدیکی فکر، یالکز عوامك آکلایه بیلمه سی مقصدیندن ایاری کلمه مکده در. بومستله ده اقبالك نظرده طوتدینی برده «ملیت و قومیت» نقطه سی واردر. بر دیلک عوام طرفدن آکلایلوب آکلا شیلدماه سی مسئله سی بزجه غایت مهم اولقله برابر، ایکنجی درجه ده در. بزنجی درجه ده «ملیت» خصوصی کوستریله بیلیر، ظن ایدرز. بو «ملیت» ایسه «تورکلك» در، مادام که بوملت - تورک در، اوله ایسه آنک تورکجه اوز دیلی اولمالیر. بو آنک وارقله، ناموسنه تعلق ایدن بزنجی خاصه سیدر. مثلا: عثمانیلره بوگون تورک دیلنك، تورک روحنك اک غدار جلادلریندن بری سلیمان نظیف بک در. بو آدمک زعم فاسدینه کوره صنایع نفیسه دن اولان دیل و ادبیات عوامك «درکه ادراکنه» تنزل ایتز ایمش؛ بر دیل و ادبیاتك صنایع نفیسه دن بولنماسی ده او ادبیاتك یوزده بش کله اولسون بیله آنا دیلندن محروم اولماسی ایمش...

«ایشته، استانبول ادبیات بیورو قراتلرینك «منطق ادبیانه» لری بوقدر در. «بز، ظن ایدیورز که هانکی سبب اقدم صاییلورسه صاییلسین نتیجه عینیدر: دیلی ساده لشدیرمک؛ طبعی، هرکس آکلایه بیله جک بر دیل حالنه کتیرمک. «ناری» افندی آذربایجان تورکجه سنك ساده عثمانلیجه دن ده فرقلی اولاجغنی

ظن ایدیورلر، غالباً. لکن مقالهلری، بزه تصورلرینک معکوسی برامید ورییور:
قوللاندقلری دیلک، ساده بر عثمانلی تورکجه سندن مثلاً «کنج قلملر» لسانندن
فرقی همان هیچ بولامیورز. ذاتاً عثمانلیجه، آذرینک چوچه جیچک ویرمش
بر دالی دگیدر...؟

ت. ی.

تورکلر سونی

پاریسده کی «تورک بوردی» نلک ای بر تشبیتی. — پاریسده اوقویان تورک
طلبه سی لوزان و جنوره ده اولدیغی کی پاریسده ده بر «تورک بوردی» قورمشلردی. بو کوللرده
«پاریس تورک بوردی» نلک ای بر تشبیتی خبر آلدق: آرقه اشمن، پاریس کتبخانه لرده
بولونان اسلام کتابلریله مسلمانلغه عائد باشقه دیللرده محرر کتابلرک هپشک آذرین یازدیروب
بر قاتالوغ (کتاب اسملری جدولی) یاپدیبره جق وافی باصدیروب کتر ایله جکدر.

تورکجه نیکی بره بره. — اورته آسیانک اک زیاده فکری آجیق و ترقی سه وده
عالم لرندن مفتی عمود خواجه بهبودی حضرتلری، بر زمانلر تورای و اسلام مدنیتنک اک
فیضی واک پارلاق مرکز لرندن اولان سمرقند شهرنده، «سمرقند» عنوانی تورکجه بر
جریده نشرینه باشلامشلردر. شیعی یه قدر اداره خانه منزه کلن اسخه لرندن، جریده نلک
آیق و طوغری برامل تعقیب ایتدیکنی وای ترتیب و اداره اولدیغی کوردک و سوسندک،
«سمرقند» ک ناشر و مسئول محررلکنده فضل، غیرت و اقتدارینی چوقدنبری طانیوب
حرمت ایتدیکنم مفتی بهبودی حضرتلرینک بولمه لرندن ناشی جریده نلک استقبال و موقیفته
امنیت و امیدله باقه بیلیرز: «سمرقند»، انتشارلرینه یک سوغش اولدیغمز «بخارای
شریف» و «توران» کی چاپوق قاپاناز انشاا!

«سمرقند»، پروگرامی شوبله بیلدیریور: «محل تورکی و فارسی اورته شیوه ده
علم، فن، ادبیات، تجارت، هنر و زراعتدن، روسیه احوالی و مدنیق و خارجیجه
مملکتلری حالیدن و عالم اسلام تریک ایکیدن (میشئندن) یازغوجی مدنیت پرور مصور
جریده دور». «اورته آسیا دنیلن تورکستان ایچون یک موافق بر پروگرام». بو کونه قدر
کوره بیلدیکمز «سمرقند» اسخه لرندن چیزیلن خط حرکت اوزرنده دقت و موقیفته
بورولدیکنی استخراج ایتدک.

مفتی افندی حضرتلرینی یورکدن تبریک ایدر، و باشلادیغی فائده لی خدمتده مالمه لره
اوغرامق سزین دوامی تکریدن دیلهرز.